Közös Technológiai Kezdeményezések (JTI)

Intézményesített köz- és magánegyüttműködés (PPP) - Közös Technológiai Kezdeményezések (JTIs)

A Közös Technológiai Kezdeményezés (Joint Technology Initiative - JTI) a köz- és magánszektor közti intézményesített együttműködés (PPP) egyik gyakori formája az uniós kutatási keretprogramokban,

A cél hosszú távú partnerség létrehozása a köz- és a magánszféra között nagy léptékű magánberuházások és (közösségi, valamint tagállami) közforrások mozgósításával létrehozott jogi személyek (közös vállalatok) formájában, olyan stratégiai területeken, melyek növelik az európai versenyképességet, és ahol a szokásos technológiai eszközök nem elegendőek a technológiai előrelépéshez.

A Közös Technológiai Kezdeményezések a köz- és magánfinanszírozás összekapcsolásán keresztül hozzájárulnak ahhoz is, hogy bizonyos, összeurópai szintű társadalmilag fontos problémák megoldását elősegítsék.

A kezdeményezés magában foglalja az egész gazdasági értékláncot, és egyesíti egy adott ágazat szereplőit: az ipartól a KKV-k-ig, egyetemektől és kutatóintézetektől a nemzeti és regionális hatóságokig.

A Közös Technológiai Kezdeményezések célja, hogy összehangolják az európai kutatási tevékenységeket, és szorosabb kapcsolatot létesítsenek a kutatás és az innováció között.

Háttér: Európai Technológiai Platformok

A Közös Technológiai Kezdeményezések az Európai Technológiai Platformok (ETP-ék) munkáján alapulnak, amelyek a 6. keretprogramban jöttek létre. A platformok a köz- és magánszféra szereplőit egyesítik adott ágazatokban, hogy a technológiai fejlődés közös vízióit kifejlesszék. Az ETP-ék az ipar és a tudományos élet összehangolt kutatási tevékenységét segítik elő bizonyos közös stratégiai kutatási menetrendek (SRA) létrehozásával, amely lényegében az új technológiák kifejlesztése elé gördülő akadályok megszüntetését célozza meg.

Jogi forma és finanszírozási modellek

A Közös Technológiai Kezdeményezések elindításának jogi alapját a Lisszaboni Szerződés 187. cikke képezi.

A kezdeményezések finanszírozása a köz- és magánfinanszírozás, a nemzeti és az Európai források kombinációjával történik; az EU források magában foglalják: a keretprogram és az Európai Befektetési Bank potenciális forrásait és kockázati tőkét.

A JTI-k az általuk lefedett kutatási és technológiai területeken általában nyílt pályázati felhívásokat tesznek közzé, amelyekre a téma függvényében kutatási szervezetek és vállalkozások is pályázhatnak.

Költségvetés

A Közös Technológiai Kezdeményezések várhatóan összesen több mint 17 milliárd EUR forrást mozgósítanak, amelyből az EU költségvetése 6,4 milliárd EUR-t biztosít. Az alábbi táblázat részletesen bemutatja az egyes közös technológiai kezdeményezések forrásigényét.

Közös technológiai kezdeményezés	**Forrásigény (EUR)**	
	EU (Horizont 2020)	**Ágazati partnerek és egyéb források**
Innovatív gyógyszerek	1725 millió	1725 millió
Üzemanyagcella- és hidrogéntechnológia	700 millió	700 millió
Tiszta Égbolt	1800 millió	2250 millió
Bioalapú iparágak	1000 millió	2800 millió
Elektronikai alkatrészek és rendszerek	1215 millió	3600 milliól (1200 millió a tagállamoktól)
Elmozdulás a vasúti közlekedés felé	450 millió	470 millió
Egységes európai légiirányítási rendszer	500 millió	1000 millió (Eurocontrol + ipar)
Összesen	**7390 millió**	**11 345 millió az ágazati szereplőktől + 1200 millió a tagállamoktól**

A Közös Technológiai Kezdeményezések egyenként:

ECSEL - Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén (JTI Electronic Components and Systems for European Leadership)

A 2008-ban indított, az EUMSZ 187. cikkén alapuló közös technológiai kezdeményezéseket megvalósító ENIAC és ARTEMIS közös vállalkozások, valamint az EPoSS Európai Technológiai Platform eredményein alapuló újonnan létrejövő ECSEL közös vállalkozás fő célja a nanoelektronika, a beágyazott/kiberfizikai és az intelligens rendszerek területén zajló fejlesztések és közöttük lévő szinergiák előmozdítása.

Elsődleges célja, Európa tartós élvonalba emelése az elektronikai alkatrészek és rendszerek területén, és a hasznosítás akadályainak gyors felszámolása.

Cél:

Kiváló európai elektronikai alkatrészek és rendszerek (Electronics Components and Sytems for European Leadership - ECSEL) elnevezésű program célja az Európai Unió Horizont 2020 programja keretében az ipari szereplők (beleértve a KKV-kat is) és a nonprofit kutatóhelyek nemzetközi együttműködése révén a társadalom igényeit kielégítő termékek, technológiák és szolgáltatások létrehozása az alábbi területeken:

- mikro / nanoelektronika,
- beágyazott / kiber-fizikai rendszerek
- intelligens rendszerek integrációja

A tevékenység bemutatása:

Az ECSEL Joint Undertaking menedzseli a program működését (egyeztetések a tagországokkal, pályázati felhívások elkészítése, meghirdetése és értékelése, szakmai előrehaladás nyomonkövetése, projektek megvalósulását segítő akciók, rendezvények megszervezése)

Szervezeti keretek:

Az ECSEL program intézményesített köz- és magánszféra közötti együttműködés.

Az ECSEL Joint Undertaking tagja az Európai Bizottság, az ipari egyesületek (AENEAS, ARTEMISIA, EPoSS) és a résztvevő országok. A kutatás-fejlesztési és innovációs projektek részére adott támogatás egyik fele az EU Horizont 2020 programjából, másik fele tagországok által biztosított nemzeti forrásból származik.

Az operatív ügyek, felvívások előzetes egyeztetése, pályázatok sorrendjének meghatározása a Tagállami Hatóságok Testülete (Public Authorities Board, PAB) feladata. Az Európai Bizottság és az egyes országok szavazati aránya a programhoz való éves hozzájárulásuktól függ. A stratégiai ügyekkel kapcsolatos döntéseket az Irányító Testület (Governing Board, GB) hozza meg.

A belépés éve: 2014

Tagdíj mértéke: nincs

A tagságból származó előny, haszon:

- a nemzeti támogatás mellé EU-s pályázati forrás bevonása a fejlesztések kidolgozására és piacra vitelére az adott területen
- az európai ipar meghatározó szereplőivel való együttműködési lehetőség, mely túlmutat az adott projekt megvalósításán
- iparágat összefogó rendezvényeken való részvételi lehetőség

Honlap: http://www.ecsel.eu/

Képviselet:

ECSEL Nemzeti Kapcsolattartó: Divinyi Ágnes (e-mail: agnes.divinyi@nkfih.gov.hu, Tel.: +36 1 896 3754)

IMI 2 - Innovatív gyógyászati kezdeményezés (Innovative Medicines Initiative)

Az innovatív gyógyászati kezdeményezés (IMI) célja az európai gyógyszeripar versenyképességének javítása, valamint olyan új eszközök kialakítása, melyek biztonságosabb és hatékonyabb gyógyszerek fejlesztését teszik lehetővé. AZ IMI 2 a 7. keretprogramban indított IMI folytatása. Az IMI2, csak úgy, mint az IMI az Európai Unió és az EFPIA gyógyszeripai

szövetség közös kezdeményezése. Az IMI 2 fő célja: az európai polgárok egészségének és életminőségének javítása új és hatékonyabb diagnózist és gyógymódokat, például új antimikrobiális kezeléseket kínálva számukra, ezt új generációs vakcinák, antibiotikumok és gyógyszerek kifejlesztésével valósítaná meg. Az összköltségvetés 3,45 milliárd euró. Az EU a Horizont 2020 keretből ehhez az összeghez 1,725 milliárd eurót, míg az EFPIA 1.5 milliárd euró természetbeni hozzájárulást ad. Ez kiegészül még egyéb élettudományok területén működő ipari szereplők 225 millió eurós hozzájárulásával, amennyiben csatlakoznak az IMI2 kezdeményezéshez, akár, mint tagok, akár mint partnerek egyéni projektekben. Az IMI 2 2014-ben kezdődött és 10 évig tart. A program honlapja: www.imi.europa.eu További információ: Horváth Klára klara.horvath@nkfih.gov.hu

Clean Sky 2 – "Tiszta égbolt" Kezdeményezés a repüléstechnika és légi közlekedés területén

A 71/2008 tanácsi határozat döntött a CLEAN SKY JTI Közös Technológiai Kezdeményezés megvalósítását szolgáló közös vállalkozás megalapításáról. A Clean Sky a 7. keretprogramban az európai légi közlekedés zöldebb generációjának létrehozását tűzte ki célul, mely radikálisan javítaná a környezetre gyakorolt hatásokat, erősítené és biztonságosabbá tenné az európai légi közlekedést, növelve annak versenyképességét. A kezdeményezés folytatódik a Horizont 2020 égisze alatt is, a repülőgépek következő generációja által kifejtett környezeti hatások drasztikus csökkentésének (CO_2 kibocsátás és zajártalom csökkentése, zöld élet ciklus) céljával. A Clean Sky bátorítja a KKV–k részvételét a programban, biztosítva teljes körű bevonásukat, így lehetőséget kínál a teljes légiközlekedési beszállítói láncnak az összes EU országban és a társult országokban.
A Clean Sky 2 program első felhívása 2013. december 20-án jelent meg a „Participant Portal"-on, összesen 23 millió euró támogatási összeg nyerhető el.
A program honlapja: http://www.cleansky.eu/content/page/towards-clean-sky-2

FCH 2 - Üzemanyagcella és Hidrogén Kezdeményezés (Hydrogen and Fuel Cells Initiative)

A kezdeményezés fő célja: olyan gazdaságilag életképes, tiszta megoldások kifejlesztése, melyek a hidrogént alkalmazzák energiahordozóként és az üzemanyagcellákat energia-átalakítóként. Célja, a hidrogénellátás és az üzemanyagcella-technológiák fejlesztésének felgyorsítása, hogy korai piaci alkalmazásokként (pl. kézi készülékek, hordozható generátorok), helyhez kötött alkalmazásokként (háztartási és kereskedelmi kombinált hő- és energiatermelő egység) és a közlekedési alkalmazások tömegpiacára bevezethetők legyenek.

A kezdeményezés konkrét céljai:

- a CO_2 kibocsátás csökkentése,
- az elsősorban importált szénhidrogénektől való függés csökkentése,
- a gazdasági növekedéshez való hozzájárulás, munkahelyteremtés.

Három nagy partnere van a kezdeményezésnek: az Európai Bizottság, az iparágat képviselő New Industry Grouping (ÚJ Ipari Csoportosulás), illetve a kutatói közösséget képviselő N. ERGHY.

A program folytatódik a Horizont 2020 alatt.

A program honlapja: http://www.fch-ju.eu/

Shift2Rail - A vasúti közlekedés területén létrehozott közös vállalkozás

A Shift2Rail kezdeményezés elősegíti a jobb minőségű vonatok (kényelmesebb, csendesebb és megbízhatóbb) piacra jutását, innovatív vasúti hálózatok kiépítését, amelyen a megnövekedett személy- és teherszállítás igényeit olcsóbban, pontosabban, megbízhatóbban kielégíthetik.

A program teljes költségvetése: 920 millió euró.

A program honlapja: http://www.shift2rail.org/

BBI - JTI Bio-based Industries - A Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozásról

A bioalapú iparágak olyan iparágak, amelyek megújuló biológiai erőforrásokat használnak fel bioalapú termékek és bioüzemanyagok előállításához. A termelés rendszerint biofinomítókban zajlik és gyakran bioalapú eljárásokon alapul. A bioalapú iparágak korábban különálló elsődleges termelők (pl. szerves hulladékok kezelői) és iparágak összekapcsolásával új értékláncokat hoznak létre, amivel új lehetőségeket nyitnak meg számos meglévő piaci szereplő előtt. Egyre több feldolgozóipari (pl. vegyi termékek, bioüzemanyag, cellulózpép és papír, cukor és keményítő), valamint technológ(különösen ipari biotechnológiai és műszaki) vállalkozás kíván részben vagy teljesen átállni a fenntartható, megújuló bioalapú erőforrásokra és/vagy termékekre.

A fő cél, olyan új és versenyképes bioalapú értékláncok kialakítása, amelyek felválthatják a fosszilis tüzelőanyagok iránti

igényt, és erőteljes lökést adhatnak a vidékfejlesztésnek.

Ez a közös technológiai kezdeményezés elsősorban a nem ehető növényi részek (pl. fa, mezőgazdasági és erdészeti maradékok) és a biológiai úton lebomló hulladékok bioalapú termékké és bioüzemanyaggá alakításával foglalkozik, további átalakítás és ipari felhasználás céljára.

A közös vállalkozás a 2024. december 31-ig tartó időszakra jött létre.

A kezdeményezés tagjai: az Európai Bizottság, valamint a Biobased Industries Consortium (BIC). Tevékenységét az alapítók közösen finanszírozzák. A Bizottság és a BIC egyenlő mértékben járul hozzá a közös kezdeményezés működési költségeihez.

A Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás teljes költségvetése (a készpénz és a természetbeni hozzájárulásokat is beleértve): 200 millió euró

További információ: klara.horvath@nkfih.gov.hu

SESAR - Single European Sky - Az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítását célzó közös vállalkozás (SESAR közös vállalkozás)

A SESAR program 2007-es alakulása óta célul tűzte ki az európai légi forgalom növelését, oly módon, hogy a növekedés a lehető legkevésbé terhelje a környezetet. A program központi eleme egy biztonságos és zökkenőmentes európai légiforgalom-irányítási rendszer (ATM – air traffic management) kialakítása és fenntartása.

Teljes költségvetése: 1500 millió euró.

A program honlapja: http://www.sesarju.eu/